

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

UKA2024/120/121/138

Juliane Enoksen

15.11.2024

**Suliassani meeqqanut inuusuttunullu tunngasuni sulianik
ingerlatsisarnerup pitsaanerulernissaa qularnaarniarlugu
angajoqqaatut oqartussaassuseqartunik, angajoqqaatut
oqartussaataasunik akuersissuteqarnermillu nalunaarutitik
qitiusumik nalunaarsuiffimmik isumannaatsumik pilersitsinissamut
suut aporfiunersut pillugit UPA2025 nallertinnagu nassuiaasiornissamik
Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut
aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nalunaarsuiviup
pilersinneqarnerata ingerlanneqarneratalu qanoq akeqarnissaannut
naatsorsuinernik nassuiaat imaqassaaq.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

**Meeqqat immikkut pisariaqartitsisut piaarnerusumik
kinaassusersillugillu misissorneqartarnissaat
qularnaarniarlugu perorsaanikkut tarnikkullu siunnersuisarneq
(Misi/PPR) eqqarsaatigalugu kommunit
suleqatigalugit nunamut tamarmut najoqqutassianik pilersitseqqullugit
Naalakkersuisut
peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut
siunnersuut.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Anna Wangenheim)

**Kommunini inunnik isumaginninnikkut sagsbehandlerit ikippallaarneri,
suliassallu amerlavallaarnerisa aaqqiivigineqarnissaat pillugu
Naalakkersuisut nalunaarusioqqullugit Inatsisartut
aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nalunaarusiaq UPA2025-mi
agguaanneqassaaq.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Bentiaaraq Ottosen, Atassut)

Oqaaseqaat:

Nunatsinni meeqqat kikkuungaluarunilluunniit inuttut ineriartornissaminnut
ilikkangaqarfiusumillu atuarnissamut pisinnaatitaaffeqarput. Meeqqat
toqqissisimallutik inuuneqarnissamut pisinnaatitaaffeqarput. Inuit

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

Ataqatigiinniik pingaartipparput kikkulluunniit ikiortariaqartut pisortanit ikiorneqassasut. Aamma uani meeqqat, immikkuullarissut eqqartorneqaraluarpata.

Naalackersuinkkut sapinngisarput tamaat atorlugu meeqqat ilaqutariillu ikorfartungassaasut ikorfartorneqarnissaannut suleqatigiittariaqarpugut. Kommuunini imaluunniit naalackersuinikkut nuna tamakkerlugu akisussaaffeqartugut.

Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut siusissukkut iliuuseqarneq, meeqqap naarmiuuneraniit angajoqqaangortussanut siunnersuinermit ikorfartuinermillu aallartissasoq. Pikkorissunik erninissamut ernereernerullu kingorna ikorfartuisartunik peqqinnissaqarfimmi atorfeqartoqarpoq. Angajoqqaangorlaanut toqqissimatitsisut. Suliniutit kusanartut pigaagut, ineriartortitseqqissinnaasuaannarpugullu.

Nunatsinni angajoqqaat meeqqueriviit atuarfeqarfiit iliniarfeqarfiit kommuunit peqqinnissaqarfiullu suleqatigiinneruneratigut angajoqqaat ikorfartorluarsinnaavagut. Aatsaammi angajoqqaat ikorfartoraanni meeqqat ikorfartorneqassapput. Meeraq kisiat aallaaviginagu ilaqutariit aallaavigalugit ikorsiisarneq pisariaqarpoq. Kulturitsinni inuk kisimiinngisaannarpoq, nunatsinni ilaqutariissuseq annertuumik aallaaviuvoq, taamaammallu ilaqutariit ataatsimut isigalugit iliuuseqarneq pisariaqarpoq.

Imm. 120-imut siunnersuuteqartoq isumaqatigaarput, kommuunit suleqatigineqartariaqarput, taakkua inunnik qanimut sullissisuupput. Eqqaamassavarpummi kommuunini assaat piusut sinnerlugit naalackersuinikkut aaqqiingaluarutta ikorfartorniakkagut kalluaannarsinnaagatsigit, taamaammallu matumani kommuunit isumaat tusarniassallugu pisariaqarluinnarpoq. Peqatigisaanillu taama pingaartingaaq ulluinnarni ikortartuinermik siunnersuinermillu suliaqartut suleqatigineqarnissaat.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Siunnersuuteqartut iliuuseqarfigerusutaat paasilluarpagut meeqqammi immikkuullarissut, immikkuullarequtaat siusissumik suussuserneqarpat, meeqqanut ilaqutaasunullu sunniuteqartorujussuussammat. Meeqqaat immikkuullarissut, immikkuullarequtaat iluaqutitut isigineqarnerusariaqarnerat, Inuit Ataqatigiinniik pingaartipparput. Meeraq kinaluunniit nunatsinni atorfissaqartipparput, tamatta piginnaaneqarpugut. Piginnaanigut isiginiarnerussavagut pisinnaangisagut isiginiarnerininngarnit.

Immikkuullarequtilli sivitsuutsumik suussusersineqartannginnerat, matumani pineqarpoq. Piffiillu misissuiffigineqarnissamik utaqqiffiusarnerat, sineriammi ilisimaneqarpoq. MISI/PPR siunnersuisarfiupput katsorsaaffiunatik. Susasaqarfiillu kommuneni ingerlanneqartuupput, kommunellu assigiinngitsumik ingerlatsinerat, imminermini ataqqisassaavoq, namminneq suleriuseqarmata.

Qaqugukkut piffissaq eqqortuunersoq nalileruminaappoq, misissorneqarnissaat eqqarsaatigalugu.

Meeqquerivinnili ilimatsaassinerit, piusarput. Atuarfinnullu apuuttarlutik ilaatigut suli misissuiffigeqaratik suussuserneqanngitsut. Piffissaq siviisoq atorneqarsinnaasarpoq. Tamatumani ilisimasarput tassaavoq taama suliaqarnissamut atorfeqartut immaqaluunniit suliutitta annikinneratigut malinnaaniapiloortoqartarmat.

Taamaammat isumaqarpuguiilisimasallit peqatigalugit najoqqutassamik siunnersuuteqartoqassasoq ataatsimiisitaliami suliarineqassasoq Inuit Ataqatigiinniik innersuupparput.

Isumaginninneq ataatsimut isigalugu nutarterinissamik pisariaqartitsisoqarpoq. Qanoruna eqqaannerusumik siusinnerusukkut suussusersitsisinnaasugut,

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

taamaaliussaguttalu suut pisariaqartinneqarpat? Apeqqutit tamakkua ataatsimiititaliami qulaajarneqassasut innersuussutingaarput.

Meeqqat pisariaqartitsisut nunatsinni atuarfeqarnikkut qanoq ineriartortissavagut? Meeqqat atuartitaanissartik pisinnaatitaaffigaat. Maanna nutaaliornissamut pisariaqartitsisoqarnera takusinnaareerparput, najoqqutassat kisiisa eqqarsaatiginagit susassaartut ataatsimoorlutik iliuuseqaqatigiinnissaannik ataatsimoorussamillu innersuussuteqarnissaannik pisariaqartitsoqarpoq.

Inuit Ataqatigiit siunnersuutit pingasuusut ataatsimut isigalugut allannguutissatut manna siunnersuutigerusupparput:

"Meeqqat immikkut pisariaqartitsisut piaarnerusumik suussusersineqarnissaat qularnaarniarlugu perorsaanikkut tarnikkullu siunnersuisarneq (Misi/PPR) eqqarsaatigalugu kommuunit ilisiamasaqartullu suleqatigalugit meeqqap ilaqutaasalu qanoq pitsaanerpaamik pisortanit ikorfartorneqarsinnaanerannik innersuussuteqarfiusumik iliuusissatut pilersaarummik Naalakkersuisut saqqummiusseqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aajangiiffigisassaattut siunnersuut. Iliuusissanut pilersaarummi meeqqat immikkut pisariaqartitsisut siusissukkut ikiorserneqartarnissaat siunertaralugu innersuussuteqartoqassaaq taamatuttaarlu ikiorsiinermi qanoq oqartussaaffiit akornanni suleqatigiittoqassanersoq innersuussuteqartoqassalluni. Peqatigisaanittaaq iliuusissatut pilersaarummi nunatsinni ikorfartorneqarnissamut pisariaqartitsineq qanoq annertutiginersoq taakkunanngalu qanimut ikorfartuisussat sullissisussallu qassit pisariaqartinneqarnerisut ersersinneqassapput."

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Taamatut siunnersuuteqarpugut, isumaqaratta siunnersuutit saqqummiunneqartut pingaaruteqartut, aaqqiissutissarlu ataasiinnaangilaq, isiginiagassagut arlaqarput, oqartussaaffiillu arlallit matumani peqatigineqaqqissaartariaqarlutik. Siunnersuutit pingaaruteqarput, taamaattumillu ataatsimiititaliami susassaqartut ass. kommuunit, misi/PPR, sullissisut kattuffii, meeqqat oqaaseqartartuat, innarluutillit oqaaseqartartuat, Imak-ilu suleqatigineqartariaqarput. Meeqqap avatagiisai taakkuupput matumani aamma isiginiagassagut. Meeraq iliuuseqarfigissagutsigu ullaakkut iterneraniit unnuup naaneranut inuunera aamma isiginiarlugu aaqqiissut pitsaanerpaaq ujartariaqarparput.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuutit Ilaqutaariinnermut Peqqissutsimut Ataatsimiititaliamut aappassaaneerneqannginnerani ingerlateqqissasoq innersuupparput, qilanaarpugullu partiit isummersoqatiginissaanut.